No. 154. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 22 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den December.

De *Moniteur* behelst thans het rapport van den schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* over de vaart van de *Reine-blanche* naar de Marquesas-eilanden en het in bezit nemen van dien Archipel.

— In den loop van het jaar zijn er te Parijs, Chantilly en Versailles 60 harddraverijen gehouden, waaraan 255 paarden hebben deelgenomen, en de gegeven premien ruim 264,000 fr. bedragen hebben.

— De jongste tijdingen uit Barcelona van den 13den over Bayonne ontvangen, bevestigen het vroeger bekend gemaakt telegraphisch berigt nopens het fusilleren van een aantal soldaten op de Esplanade. De regent bevond zich nog steeds te Sarria. — Te Girona en Figueras heerschte ontsteltenis en schrik op het berigt dat *Zurbano* naar die steden in aantogt was. Vele bewoners verlieten hunne woningen.

De regent heeft een decreet genomen, waarbij alle Kataloniers die sedert den 15den November de wijk naar Frankrijk genomen hebben, den toegang tot Spanje ontvangen, ten ware zij zich vooraf aan een regtsonderzoek nopens hunne verwijdering hebben onderworpen.

— Het *Journal des Débats* geeft heden het volgend berigt: » Men schrijft uit Perpignan, dat *Terradas*, wiens te wapenroeping in Lampourdan mislukt is, thans aan het hoofd van 5 à 600 man in het gebergte staat. Brieven uit Montorell, een der havens van Katalonie, kondigen aan dat de kolonel *Prim*, gedeputeerde der corteskamer, de streek Campo de Saragona zoekt in opstand te brengen. Alhoewel het aan stellige berigten desaangaande hapert, gelooft men toch dat al die geruchten niet geheel ongegrond zijn, aangezien men *Espartero* zijn verblijf te Sarria, waar hij nog den 13den was, steeds ziet verlengen. Hij wil voorzeker Katalonie niet verlaten dan na alle kiemen van opstand verstikt te hebben. Zoodra de ontboden troepen uit het binnenste van Spanje aangekomen zijn, zal hij zijne operatien in de prinvincie en in die van Valencia kunnen beginnen."

— Een van wege het gouvernement bekend telegraphisch berigt houdt het volgende: » Men schrijft uit Sevilie: Twee bataillons van de militie hebben in den nacht van den 8sten op den 9den plotseling de wapens opgevat, verlangende de verwijdering van het garnizoen. De martiale wet is afgekondigd geworden en den volgenden dag was alles tot de orde teruggekeerd."

— De tijdingen uit Madrid gaan tot den 12den December. De zaak van Barcelona hield daar nog steeds aller gemoederen, en vooral de openbare dagbladen bezig, die uiterst hevige artikelen, zoowel tegen de in Katalonie bevelvoerende generaals *van Halen* en *Zurbano*, als tegen den regent zelven behelzen. Men wilde te Madrid dat Barcelona met eene buitengewone contributie van twaalf millioenen realen zou bezwaard worden.

— Ter beurze van heden (19 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 119,10; 3 pCt. 78,95; Nap. r. 106,40; Spanje 24; Rom. L. 104⅝.

ENGELAND.

LONDEN, den 17den December.

Z. Keizerl. H. de Aartshertog *Frederik* van Oostenrijk heeft Dingsdag voormiddag deze hoofdstad verlaten en zich naar Portsmouth begeven, alwaar gemelde Aartshertog, onmiddellijk na zijne aankomst, zich aan boord van het ter reede liggende Oostenrijksche oorlogsfregat *Bellona* begeven heeft, met hetwelk Z. Keizerl. H., aanstaanden Maandag of Dingsdag, naar Gibraltar en de Middellandsche Zee vertrekken zal.

— Van wege de Oostindische Compagnie is thans de oorlogsstoomboot *Nemesis*, luitenant *W. H. Hall*, naar het Chinesche eiland Formosa afgezonden, ten einde de vrijstelling te erlangen van den kapitein *Gully* en het scheepsvolk van de *Ann*, welk schip, benevens het transportschip *Nubudda* met ongeveer 200 man troepen, eenigen tijd geleden, in de nabijheid van het gemelde eiland, vergaan is, en welk ongeval de gevangenneming van alle zich aan boord bevindende personen door de Chinezen ten gevolge gehad heeft.

Het door de Britsche land- en zeemagt jongst op de Chinezen, op verschillende punten, veroverde koperen geschut schijnt zeer talrijk en kostbaar te zijn, daar de kanonnen, welke, bij de inneming van Chinhae alleen, in de handen der Britten gevallen zijn, sedert bij publieke verkooping te Calcutta, de som van 10,000 p. st. opgebragt hebben.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag is alhier, in de kleine Prescottstraat, Minories, brand ontstaan in een huis, dat in verschillende gedeelten verhuurd en door ten minste 25 personen bewoond werd. Niet minder dan tien daarvan zijn in de vlammen omgekomen, of hebben bij het springen uit de vensters, met oogmerk om zich te redden, het leven verloren. Het schijnt, dat de brand ontstaan is door een' hond, die, nadat hem eenige vonken uit een' haard op de huid gevallen waren, zich in een hoop stroo heeft gewenteld, waardoor het vuur zich verder verspreid heeft.

— Het belangrijkst nieuws, in de brieven uit de Vereenigde Staten vervat, betreft een hevigen orkaan, die den 18den en 19den der vorige maand op de noordelijke meren gewoed, in de nabijheid von Buffalo elf schepen vernield en aan eene menigte menschen het leven gekost heeft.

Wegens de zaken van Mexico verneemt men, dat de generaal *Bravo* de kust van Yucatan in staat van blokkade heeft gesteld. Tusschen de oorlogsvaartuigen van Monte-Video en Buenos-Ayres heeft een zeegevecht plaats gehad, in hetwelk de laatsten, onder den admiraal *Brown*, de overwinning aan hunne zijde gehad hebben.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 94 voor rekening; de actien van de Bank 173; Spanje 19⅝; Port. 23¼; Braz. 69¾; Mexico 31½; Col. 21¾; Holland 2½ pCt. 52⅞; dito 5 pCt. 101¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten December.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren over het budget der binnenlandsche zaken beraadslaagd en de negen eerste hoofdstukken daarvan aangenomen. Een der leden van Antwerpen stelde voor, om het crediet voor de viering der Septemberfeesten te schrappen. De minister van binnenlandsche zaken en de heer *Rogier* bestreden echter dit voorstel, hetwelk ook door de meerderheid verworpen werd.

Bij den senaat zijn de reeds door de vertegenwoordigers aangenomen begrootingen en andere ontwerpen ingekomen, die commissien tot derzelver onderzoek benoemd heeft.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten December.

In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen: 1°. eene Koninklijke boodschap, begeleidende een ontwerp van wet, betrekkelijk de Maatschappij van Weldadigheid; 2°. eene Koninklijke boodschap, begeleidende een ontwerp van wet, tot daarstelling van eenen weg van Maastricht naar de Geldersche grenzen; 3°. twee kennisgevingen van de Eerste Kamer, tot mededeeling van hare besluiten nopens de wet tot verlenging der tarieven van justitie, en nopens de voordragt, omtrent art. 12 der Regterlijke Organisatie.

Voorts is ontvangen eene Koninklijke boodschap, houdende kennisgeving, dat Z. M. den Minister van Finantien heeft gemagtigd, heden, den 20 December, de begrootingswetten over 1844 en 1845 aan de Kamer aan te bieden.

Diensvolgens verschijnt Z. Exc. spoedig hierna in de Vergadering en legt namens Z. M. over:

1°. Elf ontwerpen van wet, makende te zamen uit het bedrag der begrooting van uitgaven over 1844 en 1845. Dit bedrag is geraamd over 1844 op *f* 70,251,486, en over 1845 op *f* 70,[illegible]

De hoofdstukken zijn: I. Huis des Konings; II. Hooge Collegien van Staat; III. Buitenlandsche Zaken; IV Justitie; V. Binnenland-

sche Zaken; VI. Hervormde en andere Eerediensten; VII. Roomsch-Katholijke Eeredienst; VIII. Marine; IX*a*. Nationale Schuld en IX*b*. Departement van Finantien; X. Oorlog en XI. Kolonien. Bij eene vergelijking der begrooting van 1843 met de thans voorgedragene van 1844 en 1845 deed Z. Exc. opmerken, dat de begrooting over 1844 opleverde eene *vermindering* van *f* 865,454 en die over 1845 van *f* 959,391.

Bij de aanspraak ter toelichting der aangeboden begrootingswetten zeide de minister onder anderen:

»Het thans aan Uwer Edel Mogendens goedkeuring onderworpen, op den 5den November alhier gesloten verdrag met Belgie, is voor de onderwerpelijke begrooting buiten beschouwing gebleven, doch zal op eenige posten van uitgaven en op de raming van inkomsten, noodwendig van invloed wezen, en deze dus gewijzigd of aangevuld moeten worden, wanneer dat staatsverdrag zal bekrachtigd zijn. Daar zulks echter niet van de Nederlandsche regering alleen afhangt, maar ook van den Staat, waarmede dit verdrag gesloten werd, zoo scheen het niet voegzaam, dat dezerzijds voorstellen van wet worden gedaan, gegrond op eenen toestand van zaken, welke alsnog niet bestaat.

»Bij inzage der onderscheidene hoofdstukken, zullen U Edel Mogenden bemerken, dat alle naar dezelfde regelen en in gelijke orde, stelselmatig zijn ingerigt, en dat in verband met de wet van 5 October 1841, houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer, de berekeningen, welke ten grondslag der begrooting voor elk hoofdstuk strekken, nevens elk ontwerp van wet gevoegd zijn, om, als aanhangsel daarvan, wettelijk de sommen aan te wijzen, die als maximum van uitgaaf voor ieder artikel te beschouwen zijn, hoe moeijelijk het ook wezen moge, om, meer dan een jaar vooraf de uitgaven te bepalen, welke, afhankelijk van zoo velerhande omstandigheden, over een tweejarig tijdvak zullen moeten plaats hebben.

»Aan de toezegging om de pensioenen en afloopende betalingen te splitsen en op elk afzonderlijk hoofdstuk te brengen waartoe zij behooren, is voldaan. De overgelegde stukken zullen daarvan doen blijken. De invloed echter, welke de herziening der bestaande pensioenen en afloopende betalingen, krachtens 's Konings besluit van den 20sten Augustus ll., n°. 108, overkomstig het advies van de daartoe ingestelde staats-commissie, op de begrooting hebben zal, is daarop slechts bij raming in aanmerking kunnen genomen worden, vermits die herziening, uit haren aard omslagtig en een naauwgezet onderzoek voor elk pensioen vereischende, daar het de belangen van zoo vele daarbij betrokkene gezinnen betreft, nog niet is kunnen voltooid worden. Evenzeer is voldaan aan het geopend uitzigt, om de nationale schuld onder een afzonderlijk hoofdstuk te brengen, ten einde de geregelde voldoening der renten niet afhankelijk te maken van de vermenging met de daaraan vreemde algemeene uitgaven voor het Departement van Finantien, eene splitsing, welke zich door de bewoordingen van het 125ste artikel der grondwet laat regtvaardigen.

Bij de toelichting der boven aangetoonde vermindering, deed Z. Exc. opmerken: 1°. Huis des Konings; dat hierop geene verandering had plaats gehad.

2°. Hooge Staatscollegien; dat hierop eene vermindering van ruim *f* 20,000 over 1844 en ruim *f* 21,000 over 1845 plaats heeft gehad.

3°. Buitenlandsche Zaken, eene vermindering van *f* 25,970.

4°. Justitie, eene vermeerdering van *f* 7,999 over 1844 en *f* 8,629 over 1845, en zulks door den staat van sommige gevangenissen waarvoor eenige verhooging is gevorderd.

5°. Binnenlandsche Zaken; verminderd met *f* 279,500 over 1844, en *f* 282,867 over 1845, en zulks ingevolge de mindere kosten voor den waterstaat en andere werken.

6°. Hervormde Eeredienst enz. Eenigzins verhoogd, ten gevolge van den opbouw van kerken, herstel van pastorien, vermeerdering van traktement van de leeraren enz.

7°. Roomsch-Katholijke Eeredienst, geen noemenswaardig verschil.

8°. Marine, verminderd met ruim *f* 3000, ten gevolge van vereenvoudiging bij de maritime etablissementen.

9°. Nationale schuld, verhoogd over 1844 met *f* 121,855, en over 1845 met *f* 83,775. De kosten van het departement van finantien (waarvan nu een afzonderlijk hoofdstuk is voorgedragen, zeer aanzienlijk verminderd, ten gevolge van de besparingen op onderscheidene takken van bestuur, onder dat departement ressorterende.

Omtrent het tiende Hoofdstuk, Oorlog, zeide de minister: Hoezeer het eindcijfer van dit hoofdstuk met inbegrip der pensioenen over beide de jaren 1844 en 1845 f 12,975,000 beloopt, moet niettemin niet onopgemerkt blijven, dat de voorgedragene begrooting, even als de bestaande, in gewoon en buitengewoon gesplitst, bij vergelijking met 1843, eene niet onaanzienlijke vermindering van ruim *f* 572,000 heeft ondergaan; deze vermindering zou nog belangrijker geweest zijn, ingeval het voor de verdediging van het vaderland niet als onvermijdelijk wierd beschouwd, eenige vestingwerken in beteren staat te brengen en in verdere materiële behoeften te voorzien; vermits echter de uitgaven daartoe als voorbijgaande kunnen worden aangemerkt, blijft voor de toekomst het vooruitzigt op verdere vermindering geopend.

11°. Kolonien, vermeerderd met *f* 6200.

Ten gevolge van dit alles deed Z. Exc. opmerken, dat de voorgestelde begrootingswetten, in aanmerking genomen ook de verhooging voor de Nationale schuld, voor ieder der twee jaren, eene vermindering van ruim één millioen bedroeg.

Overgaande tot de wet op de *middelen* tot dekking der uitgaven bleek uit 's Ministers rede hoofdzakelijk:

Dat het hoofddoel was, de bestaande belastingen te behouden, met eenige wijzigingen. Daartoe strekte:

1°. Een ontwerp van wet op de grondbelasting. Z. Exc. deed opmerken, dat dit ontwerp ten doel had eene verdeeling der belasting, over de gebouwde en ongebouwde eigendommen op de grondslagen van het kadaster.

2°. Een ontwerp op de personele belasting, waarvan in den regel het doel is, de minvermogende klasse te verligten, en eenige voorwerpen van weelde te bezwaren.

3°. Een ontwerp op de patenten, waarvan mede de strekking is, eene meerdere gelijkmatige verdeeling der lasten, zonder de meerderheid der ingezetenen te bezwaren.

Z. Exc. gaf verder te kennen, dat er een ontwerp van een veranderd tarief op de regten van in-, uit- en doorvoer in gereedheid was gebragt, waarvan de raming der af te werpen baten voor de schatkist *f* 300,000 minder bedroeg.

Overigens deed Z. Exc. opmerken, dat de accijnswetten noch in hoofdsom, noch in opcenten eenige veranderingen zouden ondergaan.

Tot dekking van het te kort, ontstaan ten gevolge der mindere opbrengst van sommige ramingen en het minder excedent uit de Oost-Indische geldmiddelen, door de mindere opbrengt der producten, stelde Z. Exc. voor twee ontwerpen van wet, als 1°. *eene verhoogde belasting op de successie*, en 2°. eene op het *zegel*.

Volgens het eerste dier ontwerpen zullen de regten op het collateraal met 2 pCt. worden verhoogd, met uitbreiding van die belasting in de regte lijn, naar evenredigheid eener zekere classificatie.

Bij dit ontwerp is, onder anderen, vastgesteld de bezittingen beneden de *f* 1000 niet te treffen; van *f* 1000 tot *f* 25,000 te heffen op 1 per cent; van *f* 25,000 tot *f* 50,000, 2 per cent enz., terwijl verder bij het ontwerp is bepaald, dat vóór 1850 (wanneer het capitalisatie-contract met de Handelmaatschappij zal zijn afgeloopen), over de al dan niet voortduring dier belasting zal worden beraadslaagd.

Met betrekking tot de nieuwe wet op het zegel, deed Z. Exc. opmerken, dat deze strekte tot geheele vervanging van bestaande wetten en verordeningen deswege; dat dezelve, onder anderen, ten doel had sommige verminderingen, als die van het zegel der audientiebladen en registers van collegien enz., de verhooging van het regt op het formaatzegel, het vestigen van een regt van zegel op de biljetten van overschrijving van certificatien van het Grootboek, die tusschen administratiekantoren en bijzondere personen gewisseld worden enz. Het zegelregt op de binnenlandsche dagbladen zal niet worden verhoogd, in enkele gevallen verminderd.

»Wat eindelijk, dus besloot de minister zijne aanspraak, betreft het onder de middelen tot dekking van de staats-uitgaven gebragt batig slot der middelen van de Overzeesche bezittingen, behoudens de latere en definitieve toewijzing daarvan bij de wet, de raming daarvan wordt gestaafd door de bijzondere berekeningen en toelichtingen, deswege door den Minister van Kolonien gegeven. Voor het oogenblik zij alleen bemerkt, dat de berekeningen der prijzen van de koloniale producten zijn geschied volgens de bij de laatst gehoudene veilingen bedongene prijzen, en daar nu deze, naar het oordeel van het meerendeel van deskundigen, geene verdere daling kunnen doen vreezen, maar eerder gegrond uitzigt op stijging mogen opleveren, zoo zal, wanneer die hoop zich verwezenlijkt, de meerdere inkomst deswege mede kunnen worden aangewend; tot aanvulling van het te kort; hetwelk over het loopende jaar zal bevonden worden, doch waarvan het juiste beloop voor alsnog niet is op te geven; terwijl de, voor zoo veel noodig, daaromtrent te nemen voorzieningen in de finantiële maatregelen zullen kunnen worden begrepen, welke ter uitvoering van het verdrag met Belgie eventueel zullen voorgedragen worden.

»Ziet daar, Edel Mogende Heeren, bij de inlevering der begrooting van 's Rijks uitgaven, en der voordragt van de staatsinkomsten, over 1844 en 1845, een beknopt, doch getrouw overzigt daarvan. Veel heeft zamengeloopen om den toestand voor het oogenblik min gunstig te doen zijn, uwe zaakkennis en uwe regtvaardigheid zullen dit toestemmen.

De regering vertrouwt dat diezelfde zaakkennis en regtvaardigheid, welke U Edel Mogenden verder zullen leiden bij het onderzoek der thans voorgestelde wets-ontwerpen, U Edel Mogenden in de overtuiging zullen doen deelen, dat zij op het belang des vaderlands gegrond zijn, en dat de aanneming daarvan dat belang zal bevorderen en verzekeren."

Na het houden dezer aanspraak stelt Zijne Excellentie de Minister de daarbij opgetelde wetsontwerpen in handen des Voorzitters, en wordt Zijne Excellentie door de Commissie de vergaderzaal uitgeleid.

De Voorzitter bedankt daarop de commissie voor de genomene moeite, en er wordt besloten, om de ingekomen begrootingswetten, even als de hierboven vermelde betrekkelijk de maatschappij van weldadigheid, te verzenden aan de nader te trekken afdeelingen voor het nieuw ingetreden tijdvak.

Vervolgens worden de afdeelingen voor de maand December getrokken, waarna zich de leden verwijderen, om in de sectien de *eerste* en *tweede* voorzitters te verkiezen. De uitslag is als volgt:

	1ste *Voorzitter*.	2de *Voorzitter*.
1ste afdeeling	*Verwey-Mejan*,	*Backer*.
2de »	*van Goltstein*,	*Hooft*.
3de »	*van Rappard*,	*Corver Hooft*.
4de »	*Bruce*,	*Luyben*.
5de »	*Luzac*,	*van Nes*.

De president stelt voor, de vergadering voor drie weken te verdagen.

De *Voorzitter* geeft alsnu het voornemen te kennen, om de Vergadering voor eenen zekeren tijd te verdagen.

De heer *van den Bosch* vraagt het woord. Hij merkt aan, dat het heden ingekomen wets-ontwerp betrekkelijk de Maatschappij van Weldadigheid de strekking heeft, om uit 's Rijks kas aan die Maatschappij, waarop de spreker steeds naauwe betrekking behoudt, betalingen te doen; dat deze betalingen de Maatschappij in staat moeten stellen, om aan hare geldelijke verpligtingen te voldoen; en dat indien het wetsontwerp niet voor het einde des jaars wordt vastgesteld, hij niet weet, op welke wijze de Maatschappij de bedoelde verpligtingen zal nakomen. Hij heeft gemeend, de vergadering op deze omstandigheid opmerkzaam te moeten maken, op een oogenblik, nu het voornemen bestaat, om de zittingen der kamer tot in Januarij aanstaande te verdagen. Overigens betuigt hij zijn leedwezen, dat Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandsche zaken de tegenwoordige zitting niet bijwoont.

De *Voorzitter* antwoordt, dat hij van de regering geenerlei aanzoek heeft ontvangen, om de wet wegens de Maatschappij van Weldadigheid met spoed te behandelen; terwijl toch de ministers niet onbekend konden zijn met het voornemen, om de werkzaamheden der vergadering voor een tijdperk van drie weken te schorsen.

De heer *van Dam van Isselt* zegt, dat hij reeds in het laatste gehouden committé-generaal de aandacht der vergadering gevestigd heeft op de omstandigheid, dat men kon goedvinden, om zonder blijkbare noodzakelijkheid, eene schorsing der werkzaamheden voor den tijd van drie weken te bepalen. Hij meent, dat voor zulk eene schorsing geene termen zijn en ondersteunt dus het door het geachte medelid uit Zuid-Holland aangegeven denkbeeld. Het komt hem wenschelijk voor, alvorens de vergadering voor eenen bepaalden tijd uiteengaat, ten minste de noodige inlichtingen omtrent de mogelijkheid der voorafgaande afdoening van hoogst noodzakelijk werk in te winnen.

De heeren *van Goltstein* en *Luyben* ondersteunen het denkbeeld van den laatsten spreker. De eerste doet opmerken, dat onder den veelvuldigen arbeid, dien de kamer te verrigten heeft, ook de beoordeeling van het tractaat met Belgie behoort, welke beoordeeling binnen zekeren tijd moet plaats hebben, en waaromtrent nog slechts de gevraagde inlichtingen van het ministerie ontbreken.

De heer *Bruce* zegt, dat hij reeds in committé-generaal dezelfde aanmerking heeft gemaakt, die thans door den generaal *van den Bosch* is in het midden gebragt; dat een van 's Konings Ministers daarbij tegenwoordig was, en dat deze zeker zijnen ambtgenoot, tot wiens departement de aangelegenheden der Maatschappij van Weldadigheid behooren, op de bedenking, of het wets-ontwerp daaromtrent wel uitstel lijden kon, oplettend heeft gemaakt.

De *Voorzitter* zegt, dat hij, de geuite denkwijze der leden in aanmerking genomen, de zitting niet tot eenen bepaalden dag, maar tot nadere bijeenroeping verdaagt.

De vergadering wordt dien ten gevolge opgeheven.

— Men verzekert, dat de verwerping der voordragt van wet tot verandering van art. 12 der wet op de regterlijke organisatie, door de Eerste Kamer slechts met de meerderheid van *ééne* stem geschied is.

— Men verneemt, dat, bij het voorloopig onderzoek, hetwelk in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden is over het ontwerp van wet, nopens het Traktaat, tusschen Nederland en Belgie gesloten, een groot deel der leden van oordeel is geweest, dat de Staten-Generaal niet bevoegd waren, om dat Traktaat geheel goed te keuren, maar zij zich, volgens art. 57 der grondwet, alleen tot het territoriale vraagstuk dienden te bepalen. De leden, die een tegenovergesteld begrip voorstonden, en die derhalve meenden, dat het wel degelijk een grondwettige pligt der Staten-Generaal was, het geheele Traktaat te onderzoeken en dat Staatsstuk goed- of af te keuren, begrepen, dat zij niet tot het behandelen der zaak konden overgaan, zonder omtrent al de punten, in het Traktaat vervat, behoorlijk ingelicht te zijn, zoodat zij ophelderingen en inlichtingen van de ministers hebben verlangd. Dat verlangen moet ook te kennen gegeven zijn door die leden, die alleen het vraagstuk van het grondgebied wenschen te behandelen, en wel alleen voor zoo verre dat punt betreft. Men verzekert, dat de ministers zich bereid verklaard hebben, de inlichtingen, die verlangd zijn, te geven.

Onderscheidene leden hebben intusschen het gevoelen voorgedragen, dat eene afstemming van het ontwerp, nopens het Traktaat, de Regering in vele moeijelijkheden zou wikkelen, en dat zij daarvoor terugdeinsden, ook al kwam hun eenige bepaling min raadzaam voor. Andere leden hebben daartegen opgemerkt, dat, in dat geval, de aanbieding van dit Staatsstuk slechts als eene ijdele formaliteit zou te beschouwen zijn.

— Aan de Staten-Generaal zijn medegedeeld de begrootingen der Kolonien. Zie hier daarvan een overzigt.

Koloniale geldmiddelen.

Uit een staat van ontvangsten, over geheel Nederlandsch Indië in 1842, blijkt dat deze eerst geraamd zijn op *f* 78,035,517 (in 1834 beliepen die *f* 48,099,034 en in 1841, volgens eene verbeterde raming, *f* 93,160,148), doch na verschillende rectificatien komen de ontvangsten thans op *f* 89,767,941.

Onder die ontvangsten vindt men: 1°. verpachtingen *f* 13,600,652; 2°. landelijke inkomsten en andere grondlasten *f* 10,183,922; 3°. belastingen en inkomsten van onderscheiden aard *f* 9,944,930; 4°. koophandel en cultures *f* 40,268,883, waaronder begrepen die, ten verkoop naar Nederland te consigneren, ad *f* 30,796,281 (in 1834 beliep het totaal van dezen post *f* 25,311,151, en in 1841 *f* 54,855,949). 5°. diverse en buitengewone inkomsten *f* 1,304,883, en 6°, inkomsten van Sumatra *f* 2,729,032.

Werkelijk wordt in Indië ontvangsten	*f* 48,553,678.
Het nadeelig verschil tusschen de geldelijke uitgaven en ontvangsten, om te worden gedekt uit den verkoop der producten in Nederland, bedraagt dus. . .	- 10,368,282.
De ontvangsten in Nederland van de geconsigneerde producten zijn uitgetrokken op.	*f* 30,845,981.
Totaal der ontvangsten	*f* 89,767,941.

Wat de uitgaven betreft, na eenige rectificatien, zijn die in Indië opgegeven ten bedrage van *f* 58,921,960, als:

Totaal der uitgaven voor de koloniale administratie.	*f* 58,315,973.
Betaling voor rekening van anderen -	605,987.
Totaal	*f* 58,921,960.

De uitgaven in Nederland zijn opgegeven te bedragen, met inbegrip der betalingen voor rekening van anderen, *f* 30,845,981, als:

Totaal der uitgaven voor de koloniale administratie in Nederland . . .	*f* 17,462,829.
Betaling voor rekening van anderen -	760,670.
Hetgene naar Indië moet terugvloeijen, tot dekking van het nadeelig verschil tusschen de geldelijke ontvangsten en uitgaven aldaar. . .	- 8,640,235.
Excedent	- 3,982,247.
De uitgaven in Nederland worden dus	*f* 30,845,981.
Totaal der uitgaven	*f* 89,767,941.

Het totaal der uitgaven, zoo in Indie als in Nederland, is verdeeld als volgt: I, Hooge Regering *f* 396,200; II, departement van justitie *f* 499,532; III, hooge en lage collegien *f* 270,620; IV, algemeen bestuur en politie *f* 3,425,626; V, landbouw, eeredienst, kunsten en wetenschappen *f* 471,290; VI, natuurkundige commissie *f* 40,364; VII, civiel bouwdepartement *f* 363,785; VIII, finantien en cultures *f* 37,814,146 (onder dit hoofdstuk komen nog de volgende uitgaven: *a*, onkosten op den afscheep der producten, naar Nederland verzonden wordende, *f* 688,908; *b*, provisiepenningen aan de factory der Handelmaatschappij daarop *f* 176,808; *c*, vrijstelling van landrenten voor de koffij-, suiker- en indigo cultuur in de residentien Madion en Kediri *f* 420,114; *d*, voor uitbreiding der cultures *f* 100,000; vervolgens komen op de begrooting der uitgaven nog voor: 1°, renten op de indische leening van 1836 *f* 291,435; 2°. renten en aflossing van den ned.-ind. achterstand *f* 400,000; 3°, renten en aflossing der solosche schuld *f* 85,594; 4°, renten der oostindische schuld, volgens de wetten van 24 April 1836, 11 maart 1837, 27 Maart 1838 en 22 December 1838, *f* 9,800,000, en renten en aflossing der vordering van de Handelmaatschappij *f* 2,500,000); IX, departement van oorlog *f* 8,742,770; X, departement van marine *f* 2,393,286; XI, pensioenen en gestichten van weldadigheid *f* 881,104; XII, uitgaven van onderscheiden aard *f* 2,127,068 (waarbij nog aan verloftractementen in Nederland betaalbaar *f* 125,000, en diverse uitgaven, door het ministerie van kolonien in Nederland te doen, *f* 36,120; XIII, dagelijks onvoorziene uitgaven *f* 500,000; XIV, buitengewone uitgaven en onvoorziene tegenspoeden *f* 500,000, en XV, uitgaven voor Sumatra *f* 2,729,032; beloopende

alzoo het totaal der uitgaven voor de koloniale administratie, zoo in Indie als in Nederland, ... ƒ 75,778,802,
waarbij nog komen aan betalingen voor rekening van anderen in Indië ƒ 605,987, en aan betaling in Nederland, waaronder de post tot dekking van het nadeelig verschil tusschen de ontvangsten en uitgaven aldaar, in zilver ad ƒ 8,640,235, benevens het excedent ad ƒ 3,982,247 . . . . - 13,989,139,

Totaal der uitgaven ƒ 89,767,941

De recapitulatie van het geheel der oostindische geldmiddelen is:

Totaal der ontvangsten	ƒ 89,767,841.
Idem der uitgaven	- 85,785,694.
Exedent	ƒ 3,981,247.

Totaal der uitgaven in Indië.	ƒ 58,921,960,
Idem der ontvangsten.	- 48,553,678.

Beloopende alzoo het geldelijk te kort der indische administratie over 1842, waarin door de inzending van specie of door storting van de factory der Ned. Handel-Maatschappij moet worden voorzien . . . . . ƒ 10,368,282.

Totaal der ontvangsten in Nederland geraamd op	ƒ 30,845,981.
Uitgave in Nederland	- 18,223,499.

Derhalve is het overschot . . . . ƒ 12,622,482.
Waarvoor afgetrokken het gemelde te kort der indische administratie, ad ƒ 10,368,282 koper, of zilver . . . - 8,640,035.

Zoodat het vermoedelijk excedent van het dienstjaar 1842 zal zijn . . . . ƒ 3,982,247.

Wat de andere Overzeesche Bezittingen van den Staat betreft, zie hier eene opgave van de voor 1842 en 1843 geraamde

	Inkomsten.	*Uitgaven.*
Suriname	ƒ 1,006,000,00.	ƒ 1,004,318,00.
Curaçao en onderhoorigh. . . .	- 205,649,00.	- 447,743,28½.
St. Eustatius	- 11,683,00.	- 24,715,00.
St. Martin	- 14,696,00.	- 22,849,59.
Kust van Guinea	- 700,00.	- 61,789,00.

Wat Suriname aangaat, zijn deze opgaven, over 1842, wat de andere dezer Bezittingen aanbelangt, over 1843.

De ontvangsten en uitgaven der kolonie Suriname wegen dus thans nagenoeg tegen elkander op.

Voor Curaçao en onderhoorigheden ontwaart men een te kort van ƒ 242,094,28½; voor St. Eustatius zullen de uitgaven de ontvangsten te boven gaan met ƒ 12,715, terwijl de begrooting van St. Martin een te kort aanwijst van ƒ 8,153,59.

In navolging van hetgene in vorige jaren heeft plaats gehad, is door den Koning aan Curaçao en onderhoorigheden toegestaan eene subsidie van ƒ 170,000, mitsgaders voor St. Eustatius ƒ 10,000 en voor St. Martin ƒ 7000, te zamen ƒ 187,000 voor het dienstjaar 1842, onder bepaling dat deze subsidien zullen worden betaald uit de oostindische geldmiddelen.

— Eergisteren morgen hebben de officieren van de te 's Gravenhage in garnizoen liggende korpsen infanterie, kavalerie en artillerie hunne opwachting gemaakt bij Z. M. Koning *Willem Frederik*, Graaf *van Nassau*. Gisteren hebben het korps diplomatique, 's Konings ministers, de staatsraad en het korps officieren der schutterij van de residentie dezelfde eer genooten.

— Volgens berigten uit Paramaribo, van den 12den November, was dien dag aldaar aangekomen Zr. Ms. korvet van oorlog *Juno*, aan boord hebbende Z. Exc. den heer *Elias*, nieuw benoemd gouverneur-generaal der Nederlandsche bezittingen in de Westindiën. Z. Exc. werd door commissien uit de verschillende hooge collegien, de schutterij en eene aanzienlijke menigte, bij het aan wal stappen, met de meeste plegtigheid ontvangen.

— Aan de belanghebbenden is bekend gemaakt, dat de commissie tot onderzoek dergenen, die verlangen tot het onderwijs bij de koninklijke akademie te Delft te worden toegelaten, alsnog tot den laatsten dezer maand zal voortgaan met het afnemen der gevorderde examens.

— Bij besluit van den 27sten October jl., n°. 87, heeft Zijne Majesteit den heer *Abraham Gevers* verheven tot den Nederlandschen adelstand, met het predicaat van *Jonkheer*.

— Uit Utrecht schrijft men van den 20sten dezer:

» Wij vernemen, dat in de aanstaande maand belangrijke aanbestedingen alhier zullen plaats hebben voor den ijzeren spoorweg, als stationsgebouwen, enz., waardoor vele handen weder aan het werk zullen komen. De spoorweg naar Amsterdam zou den 24. Augustus, den verjaardag van Z. M. Koning *Willem I.*, en die naar Arnhem, den 6. December, verjaardag van Z. M. Koning *Willem II.*, met veel plegtigheid worden geopend."

— De *Staats-Courant* behelst heden het volgend berigt:

» De Minister van Financien vernomen hebbende, dat te *'s Gravenhage* in omloop is bevonden een besnoeid *vijf en twintig cents stuk*, behoorende tot de bij de wet van 28 September 1816 (*Staatsblad n°.* 50) daargestelde *nieuwe 's* Rijks munten, herinnert bij deze, met allen nadruk het publiek aan den inhoud van art 19 der gemelde wet, luidende als volgt: » Onverminderd de straffen bij het lijfstraffelijk » wetboek gesteld, tegen degenen, welke zich zouden veroorloven » de muntspecien te verminken, zullen geene der bij deze wet daargestelde nieuwe 's Rijks munten, in 's Rijks schatkist worden aangenomen, wanneer dezelve eenigzins verminkt of besnoeid mogten » zijn, en zal niemand gehouden wezen, dusdanige (na 1816 gemunte) » verminkte of besnoeide muntspecien te ontvangen.

UITDEELING VAN SOEP, BROOD EN TURF.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP, BROOD en TURF, noodigt bij deze andermaal degene uit, die genegen mogten zijn, gedurende den aanstaanden winter, VLEESCH aan haar te leveren, zich daartoe met geslotene billetten, houdende opgave van den prijs, per Nederlandsch pond goed RUNDVLEESCH, en des noodig van twee gegoede Borgen, uiterlijk vóór Woensdag den 28. dezer, des middags ten twaalf ure, aan te melden bij haar medelid Mr. J. J. LOKE, in de Katerstraat.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *December*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52 drie achtste; id. 5 pCt. 101 zeven zest.; Syndik. 4½ pCt. 94 drie zest.; dito 3½ pCt. 77 drie achtste; Handelm. 129¾; O. Indie 5 pCt. 99 elf zest.; Spoorweg op Rotterdam 59; Ardoins 19 drie zest., ⅛; dito Coupon 20 een zest., 20; dito 3 pCt. 23 drie achtste; Port. te L. 32 zev. zest.; Rusl. 4 pCt. 88⅛, een zest.

*** Heden verloste voorspoedig van een *ZOON*, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronnesse H. P. VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, Geboren VAN DER HEIM.

OOSTERHOUT, bij BREDA,
19. December 1842.

DOMEIN-GOEDEREN
VAN
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*
RENTAMBT *BREDA.*

PUBLIEKE VERKOOPING VAN
EIKEN-, BEUKEN-, ESSCHEN-, EN
MAST-BOOMEN.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag* den 27., 28., 29. en 30. *December* 1842, des voormiddags ten 9 ure ten overstaan van den Heer Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, in het openbaar aan den genoegbiedende

VERKOOPEN, ALS:

Ten huize van P. DIELEMANS, in de Herberg de *Bloemkool*, buiten de Haagschepoort.

Op Dingsdag den 27. *December* 1842.

77 Kavelen EIKEN-, BEUKEN- en ESSCHEN BOOMEN, in het Liesbosch. En
3 dito DORRE BOOMEN, mede aldaar.

Op Woensdag den 28, *December* 1842.

66 Kavelen DENNEN- of MASTBOOMEN, in het Mastbosch.
3 dito BRANDHOUT, en 1 Kavel DORRE BOOMEN, mede aldaar.

Op Donderdag den 29. *December* 1842.

69 Kavelen DENNEN- of MASTBOOMEN, mede in het Mastbosch. — En
Ten huize van M. VLAMINGS, in de Herberg den *Vragwagen*, in het Ginneken.

Op Vrijdag den 30. *December* 1842.

78 Kavelen EIKEN- en BEUKEN BOOMEN, in het Ulvenhoutsbosch.

De Konditiën van Verkoop, liggen ter lezing bij den Rentmeester te *Breda*, en bij den Plantaadjemeester in het Ulvenhoutsbosch; bij wien, alsmede bij de Boschwachters in de respective Bosschen, nadere informatiën en aanwijzingen te bekomen, als ook alsmede gedrukte Notitiën van de ligging en omschrijving der Kavelen.

De Rentmeester voornoemd,
M. SMITS.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.